

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 301/2017-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. augusta 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ECKER – KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Matej Kán, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 204/2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 204/2013 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 204/2013 p r i k a z u j e ďalej konať bez zbytočných priesťahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 374,81 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiatjeden centov), ktorú j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie ECKER – KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 301/2017-20 z 31. mája 2017 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 204/2013 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalobcu účastníkom napadnutého konania, ktoré začalo 5. septembra 2012 podaním návrhu

na vydanie platobného rozkazu a predmetom ktorého je nárok sťažovateľa na zaplatenie 2 046,77 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej na jeho majetku. Okresný súd 5. februára 2013 vydal platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal odpor a zároveň namietol miestnu príslušnosť okresného súdu. Okresný súd 8. apríla 2013 upovedomil účastníkov konania o postúpení veci Okresnému súdu Bratislava IV, ktorý s postúpením nesúhlasil. O nesúhlase s postúpením veci rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 31. júla 2013, ktorým určil príslušnosť okresného súdu na prejednanie a rozhodnutie vo veci.

3. Podľa sťažovateľa v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom „z dôvodu absolútnej nečinnosti Okresného súdu Bratislava I v tomto konaní od 31. 07. 2013“ a uviedol, že odpor žalovaného mu nebol doručený a vedomosť o jeho podaní má len z ďalších úkonov okresného súdu. V odôvodnení sťažnosti bližšie argumentoval:

„... Od rozhodnutia Krajským súdom v Bratislave o miestnej príslušnosti, miestne a vecne príslušný Okresný súd Bratislava I v tomto konaní nevykonal žiadny úkon, vedúci k prejednaniu a rozhodnutiu vo veci, teda od 31. 07. 2013 ku dňu podania tejto Sťažnosti, čo je časové obdobie viac ako 3 a pól roka.

... Predmetom sporu... je úhrada sumy 2.046,77 EUR s príslušenstvom. Tento nárok vznikol Sťažovateľovi z dôvodu poškodenia motorového vozidla vo vlastníctve Sťažovateľa Odporcom a následnej potrebnej oprave tohto motorového vozidla.

... Vec je vo svojej podstate jednoduchá, na jej prejednanie a rozhodnutie... nie je potrebné časové obdobie dlhšie, ako je bežné obdobie na rozhodnutie veci na prvom stupni... teda nejde o právne či fakticky zložitú vec.

... Sťažovateľ nevykonal žiadne úkony, ktoré by predlžovali celé konanie, teda smerujúce napríklad k zmene účastníkov v konaní, zmene petitu a pod. V skutočnosti Sťažovateľ nevykonal žiadne úkony od Uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 07. 2013 v konaní... a len čakal na vytyčenie termínu pojednávania, na ktorom by bolo možné celú vec prejednať a rozhodnúť.

... Sťažovateľ taktiež nemá žiadne vedomosti o tom, že by k úkonom zapríčiňujúcim prietahy v konaní malo dôjsť zo strany Odporcu.“

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol nálezom o porušení jeho v záhlaví označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 204/2013, aby prikázal okresnému súdu v namietanom konaní konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € a náhradu trov konania v sume 374,81 €.

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou listom sp. zn. 1 SprV 31/2017 z 10. júla 2017, a právny zástupca sťažovateľa k vhodnosti ústneho pojednávania listom z 22. júna 2017.

5.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti, súčasťou ktorého bolo aj vyjadrenie vo veci konajúcej zákonnej sudkyne, k veci predovšetkým uviedla:

«Vychádzajúc zo spisového materiálu sp. zn. 14 C 204/2013 je možné konštatovať nečinnosť tunajšieho súdu... v období od 23.10.2013, t. j. odo dňa prevedenia veci z registra „Ro“ do registra „C“ v dôsledku reklamácie zapísania veci do oddelenia 26 Ro do dňa 22.06.2017, t. j. kedy tunajší súd uznesením č. k. 14 C 204/2013-86 zrušil platobný rozkaz zo dňa 05.02.2013, č. k. 14 C 60/2012-49 a uznesením č. k. 14 C 204/2013-87 vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k odporu žalovaného. Zároveň uznesením zo dňa 27.06.2017, č. k. 14 C 204/2013-90 súd vrátil sťažovateľovi súdny poplatok za žalobu, ktorý bol nesprávne vyrubený. Nečinnosť súdu bola zapríčinená najmä objektívnym stavom na civilnom úseku tunajšieho súdu, ktorý je personálne poddimenzovaný. V súčasnosti zákonná sudkyňa sa javí, že smeruje k odstráneniu nečinnosti vo veci. Toho času tunajší súd vytýčil termín pojednávania na 18.07.2017.

K tvrdeniu sťažovateľa, že tunajší súd od 31.07.2013 vo veci nekonal si dovoľujem uviesť, že v období od 29.05.2013 do 11.10.2013 sa spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave za účelom rozhodnutia z dôvodu nesúhlasu Okresného súdu Bratislava IV s postúpením veci. Spis bol vrátený z Okresného súdu Bratislava IV na tunajší súd dňa 11.10.2013 a bol pridelený do oddelenia 26 Ro a po reklamácií vec bola zapísaná do oddelenia 14 C dňa 23.10.2013.

Dovolím si poukázať na to, že počas obdobia nečinnosti tunajšieho súdu sa sťažovateľ nijakým spôsobom o ochranu svojich práv nepričinil - neurogoval konanie vo veci, ani nepodal sťažnosť na prietahy predsedovi súdu. Prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby pri rozhodovaní o dôvodnosti priznania finančného zadosťučinenia, ako aj pri hodnotení dôvodnosti ústavnej sťažnosti prihliadol na skutočnosť, že sťažovateľ sa o stav konania v jeho veci minimálne od roku 2013, t.j. takmer počas celej dĺžky súdneho konania nezaujíma vôbec. (III. ÚS 564/2015-35)

... Konečné rozhodnutie ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky a... žiadam, aby súd zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v celej uplatnenej výške, a to aj s ohľadom na hodnotu predmetu konania vo vzťahu ku ktorej je výška požadovaného zadosťučinenia neprimeraná.»

Zároveň oznámila, že netrvá na konaní ústneho pojednávania pred ústavným súdom.

5.2 Zákonná sudkyňa konajúca vo veci vo svojom vyjadrení k sťažnosti, súčasťou ktorého bol aj chronologický prehľad úkonov vykonaných v namietanom konaní, najmä uviedla:

„Pokiaľ ide o namietané porušenie práva v období od 31.7.2013 do 23.10.2013 tak Okresný súd Bratislava I ich nemohol porušiť lebo nemal k dispozícii spis pretože spis bol na KS v BA do 3.9.2013 a od 4.9.2013 do 10.10.2013 na Okresnom súde Bratislava IV.

Spis bol od 23.10.2013 preradený na základe súhlasu predsedu súdu do odd. 14C.

Z počítačového záznamu PC odd. 14C posledný záznam bol spis pridelený asistentke dňa 15.1.2014 a od 15.1.2014 bol prekliknutý na sudcu. Okrem záznamov v spise zo dňa 8.10.2012 ,9.11.2012 a dňa 14.1.2014 mi nebol daný spis k dispozícii a bol omylom zaradený medzi spismi z roku 2013, ktoré neboli predložené sudcovi.

Až po doručení sťažnosti ústavného súdu a nových zamestnancov v kancelárii 14C sa spis našiel a bol mi spis predložený ako ja iné spisy, ktoré boli stratené a boli vykonané nevyhnutné úkony pre prípravu pojednávania vo veci.

V predmetnej veci žalobca nepodal žiadnu sťažnosť, urgenciu a ani nevyužili práva nahliadnuť do spisu. Práva nevyužil ani jeho právny zástupca, nepodal sťažnosť a ani nebol nahliadnuť do spisu. Vo veci sa neeviduje žiadna spr. Možno uviesť, že ani strana sporu

po podaní žaloby sa o vec nezaujímal a ani žalobca ani jeho právny zástupca nečinnosťou prispeli k prieťahom.

Právo sudcu je vždy upozorniť predsedu súdu podľa ust. § 30 ods. 4 zák. 385/2000 Z.z na nepridelený počet vecí v oddelení 14C a ďalších pridelených veciach po kolegoch, ktorí odišli na KS BA a takéto právo som využila.

Pokiaľ ide o nečinnosť súdu a vznikli prieťahy v danej veci, tak mnou zavinené neboli. Boli zavinené objektívnym stavom na civilnom úseku Okresného súdu Bratislava I, ktorý je personálne poddimenzovaný a sústavným prerozdeľovaním oddelení a prideľovaním vecí zostávajúcim sudcom dochádza k prieťahom v konaní a porušeniu práva podľa ust. § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z., čo má za následok na chod kancelárii.

Ako sudca neviem ovplyvniť personálnu situáciu na súde ani obsadenie kancelárie, môžem na to upozorniť predsedu súdu, čo som učinila.“

5.3 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku doručenom ústavnému súdu 22. júna 2017 uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania pred ústavným súdom.

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

7. Z obsahu sťažnosti, jej príloh, vyjadrení účastníkov konania a obsahu súdneho spisu vzťahujúceho sa na vec sťažovateľa ústavný súd zistil tento priebeh a stav namietaného konania:

Dňa 5. septembra 2012 sťažovateľ doručil okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorý doplnil podaním zo 7. septembra 2012.

Dňa 17. októbra 2012 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 30. októbra 2012 sťažovateľ zaplatil súdny poplatok.

Dňa 5. februára 2013 okresný súd vydal platobný rozkaz.

Dňa 6. marca 2013 žalovaný podal odpor proti platobnému rozkazu spolu s námietkou miestnej nepríslušnosti.

Dňa 8. apríla 2013 okresný súd upovedomil účastníkov o postúpení veci Okresnému súdu Bratislava IV.

Dňa 22. apríla 2013 sa sťažovateľ vyjadril k postúpeniu veci.

Dňa 23. mája 2013 okresný súd postúpil vec Okresnému súdu Bratislava IV.

Dňa 4. júna 2013 Okresný súd Bratislava IV vyjadril nesúhlas s postúpením veci a predložil vec krajskému súdu na rozhodnutie.

Dňa 31. júla 2013 krajský súd uznesením sp. zn. 14 NcC 38/2013 rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie je príslušný okresný súd, pretože ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

Dňa 11. októbra 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 22. júna 2017 okresný súd uznesením zrušil platobný rozkaz z 5. februára 2013 a vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k odporu.

Dňa 23. júna 2017 okresný súd nariadil pojednávanie na 18. júl 2017.

Dňa 27. júna 2017 okresný súd rozhodol o vrátení zaplateného súdneho poplatku sťažovateľovi, keďže ako spotrebiteľ je oslobodený od súdneho poplatku.

Dňa 4. júla 2017 sa sťažovateľ vyjadril k odporu.

Dňa 18. júla 2017 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. septembra 2017 pre účel vyjadrenia sťažovateľa k odbornému posudku predloženého žalovaným.

III.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

9. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 204/2013 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

11. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo

na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

12. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pričom tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím (mutatis mutandis II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, III. ÚS 116/02).

13. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), a to § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1 OSP, ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravdla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

14. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa

(napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

15. Posúdením namietaného konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nie je po právnej ani skutkovej stránke zložitú. Spory zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorých predmetom je nárok na náhradu škody spôsobenej na majetku, tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov a k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov. Na zložitú napadnutého konania nepoukázala ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti.

16. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v namietanom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom. V súvislosti so správaním sťažovateľa v namietanom konaní však treba prisvedčiť názoru okresného súdu, že aj sám sťažovateľ, ktorý je v namietanom konaní zastúpený advokátom, svojím pasívnym postojom ku konaniu zapríčinil jeho zdĺhavý priebeh, keď, ako v sťažnosti tvrdí, „*len čakal na vytyčenie termínu pojednávania*“, a v období nečinnosti okresného súdu sa nijakým spôsobom nedomáhal ochrany svojich práv (napr. podaním sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi súdu, žiadosťou o pokračovanie v konaní, resp. nahliadnutím do spisu), čím tento stav porušujúci jeho práva v podstate akceptoval. V naznačených súvislostiach ústavný súd pripomína zásadu „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie sťažovateľa o ochranu svojich práv, keď požaduje, aby aj sťažovateľ počas trvania celého súdneho konania sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Podľa názoru ústavného súdu ak by sťažovateľ sledoval svoje subjektívne práva a priebežne sa zaujímal o stav namietaného konania, k náprave nežiaduceho stavu (spôsobeného stratou spisu) mohlo dôjsť podstatne skôr. O uvedenom svedčí aj tá skutočnosť, že okresný súd po oboznámení sa so sťažnosťou okamžite zjednal nápravu a priebeh namietaného konania v súčasnosti smeruje k čo najrýchlejšiemu ukončeniu veci. Na uvedený postoj sťažovateľa, resp. jeho právneho

zástupcu ústavný súd prihliadol pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia.

17. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu, pričom z prehľadu procesných úkonov zistil v jeho postupe dlhodobú nečinnosť v období od 11. októbra 2013, keď bol spis po vyriešení sporu o miestnu príslušnosť vrátený okresnému súdu, do 22. júna 2017, keď po nájdení spisu boli okresným súdom vykonané relevantné úkony v konaní (zrušenie platobného rozkazu a zaslanie odporu na vyjadrenie sťažovateľovi). Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu v trvaní vyše 3 a pol roka bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné.

18. Obranu predsedníčky okresného súdu a vo veci konajúcej zákonnej sudkyne, ktoré poukázali na nedostatočné personálne obsadenie na civilnom úseku okresného súdu, nebolo možné akceptovať. V súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, ho nezbavuje zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námietka nedostatočného personálneho obsadenia súdu a vo väzbe na to neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy nepredstavuje dôvody, ktoré by mohli byť interpretované inak než technické a organizačné problémy, ktoré však nemôžu ísť na ťarchu účastníka, ktorý od súdu právom očakáva ochranu svojich práv v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v namietanom konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou či v dôsledku správania sťažovateľa, ale nečinnosťou okresného súdu v zistenom období. Z uvedeného dôvodu ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

20. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetnej veci bez zbytočných prietáhov.

21. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € vzhľadom na dlhodobú absolútnu nečinnosť okresného súdu a na predmet sporu, ktorým je nárok na náhradu škody.

22. Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na zistenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu, hodnotu sporu, ako aj na pasívny postoj sťažovateľa k nečinnosti okresného súdu, keď v namietanom konaní nehájil svoje práva v zmysle zásady „vigilantibus iuris“, považuje za primerané v sume 500 € (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

23. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. Matejom Kánom, a podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy konania v ním uplatnenej sume 374,81 € (odmena za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2017) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet advokátskej kancelárie (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) podľa bodu 4 výroku tohto rozhodnutia.

24. Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017